

Sygn. akt V CSK 94/18

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lipca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa S. N., A. B. N. i K. W. N.

przeciwko J.P.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 4 lipca 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego [...]

z dnia 5 października 2017 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanego J. P. od wyroku Sądu Apelacyjnego [...] z dnia 5 października 2017 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m. in. postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1,

poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji.

Sformułowane przez skarżącego istotne zagadnienia prawne dotyczą art. 635 k.c., a w szczególności tego, czy dla możliwości skorzystania przez zamawiającego z uprawnienia do odstąpienia od umowy o dzieło wystarczy, że nie ponosi on w całości odpowiedzialności za doprowadzenie do przesłanki odstąpienia i czy już częściowa odpowiedzialność zamawiającego taką możliwość wyklucza. Rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego musi jednak odnosić się do okoliczności konkretnej sprawy. Poczynione w sprawie ustalenia wskazują zaś, że przyczyną odstąpienia od umowy nie było opóźnienie powstałe na wcześniejszym etapie realizacji budowy, a jedynie to, że pozwany na dalszym etapie nie stawiał się na plac budowy i w ogóle nie podjął prac. Nie ma zatem znaczenia to, czy za opóźnienie na wcześniejszym etapie realizacji umowy odpowiedzialność ponosi, i w jakim stopniu, zamawiający. Sąd Najwyższy wyjaśniał, że prawo do natychmiastowego odstąpienia od umowy może istnieć także w razie niewykonania w terminie poszczególnych etapów dzieła (zob. wyrok z dnia 15 listopada 2016 r., III CSK 397/15, nie publ.).

Powołanie jako przyczyny kasacyjnej potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć. Wymaga to przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne.

Przesłankę tę skarżący odniósł do wątpliwości interpretacyjnych art. 635 k.c., zwłaszcza dotyczących tego, czy możliwe jest wykonanie uprawnienia zamawiającego do odstąpienia od umowy o dzieło (odpowiednio umowy o roboty budowlane) z powodu opóźnienia się z rozpoczęciem lub ukończeniem dzieła nie tylko przed upływem terminu do wykonania dzieła, ale również po upływie tego terminu. Problem ten został już wyjaśniony w orzecznictwie. Z art. 635 k.c. wprost

wynika, że możliwe jest odstąpienie od umowy o dzieło jeszcze przed upływem terminu do jego wykonania, w razie zaistnienia określonych przesłanek. Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że na podstawie tego przepisu dopuszczalne jest odstąpienie zamawiającego od umowy także po upływie terminu do wykonania dzieła (zob. wyroki z dnia 12 stycznia 2012 r., IV CSK 162/11, OSNC 2012, nr 7-8, poz.90, z dnia 21 marca 2013 r., III CSK 216/12, nie publ., z dnia 16 listopada 2015 r., V CSK 163/15, nie publ.). Brak przekonujących argumentów uzasadniających potrzebę zmiany tego stanowiska.

Powołanie się na przesłankę uregulowaną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni. Skarżący powołał się na naruszenie art. 635 k.c. w zw. z art. 656 § 1 k.c. w zw. z art. 6 k.c. Uzasadnienie tej przesłanki nie zawiera jednak argumentacji prawnej, która wsparłaby tezę o rażącym naruszeniu prawa skutkującym oczywistym uzasadnieniem skargi w ustalonym stanie faktycznym.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.